

היום נלמד בעזרת ה':

פסחים דף קח

בין שלישי לרביעי לא ישתה: מחשש שמא ישתכר ולא יוכל להמשיך את ההלל, אבל לפני כן אין חשש כי השתיה שבסעודה אינה גורמת לשכרות.

רב ששת הוה יתיב בתעניתא: כל ערב פסח. לכאורה יש מכאן קושיא לביאור הגמרא בדף הקודם, את הדין המובא במשנה שלא לאכול בערב פסח 'סמוך למנחה' – מנחה קטנה. ואילו כאן נראה שסבר שהכוונה למנחה גדולה, וסבר גם כרבי יהודה בן בתירא שזמן שחיטת הפסח מהבוקר (והפסוק 'בין הערבים' מתפרש בין גמר הערב הקודם דהיינו מהבוקר - עד הערב הבא). ואפילו שכבר לא היה קרבן פסח בימיו נשאר האיסור לזרות.

בתרתי כסא קמאי, בתרתי כסא בתראי: יש אומרים בשתי כוסות הראשונות צריך הסיבה כי אז מתחילה החירות (והרשב"ם גרס שאז מספרים על החירות בהגדה), אבל בשתיים האחרונות כבר נגמר סיפור ההגדה. ויש אומרים להיפך שבשתיים הראשונות מספרים על העבדות ולכן אין בהם הסיבה, ורק לאחר מכן בשתיים האחרונות זהו זמן החירות.

שאף הן היו באותו הנס: הרשב"ם פירש שהן פעלו את הנס. שעל ידי נשים צדקניות נגאלו ממצרים (שהיו באות לשדה לבעליהן), וכך בפורים על ידי אסתר נעשה הנס, וכך בחנוכה על ידי יהודית. אבל תוספות מביאים את גירסת הירושלמי 'שאף הן היו באותו ספק' כלומר באותו מצב סכנה להריגה.

ארבעה כוסות הללו: הגמרא מביאה כמה דינים בענין ד' כוסות, ולאחר מכן מפרטת אותם.

כדי מזיגת כוס יפה: 'כוס יפה' היא כוס של ברכת המזון שאחד מהעשרה דברים שנאמרו בה 'מזיגת הכוס'. בזמנם היה היין חזק מאד ולא היה ניתן לשתות אותו בלי מזיגה במים. להלן הגמרא תבאר ששיעור המזיגה הוא 1/4 דהיינו רבע רביעית הלוג, כך שביחד עם המים נגיע לשיעור כוס שהוא רביעית.

(המשך בדף הבא ↓)

יוצא לאור ע"י:

"אור הספר התורני" הוצאה לאור
052-7628377

להצטרפות:

mabatladaf18@gmail.com

052-342-4473

שתאן חי: ללא מזיגה (והיינו בשיעור רביעית כמובן). **שתאן בבת אחת:** כלומר ד' כוסות זה אחר זה שלא על סדר ההגדה.

מיתיבי: הגמרא סברה בהוה אמינא שהשיעור של 'כוס יפה' הנ"ל אינו תואם לשיעור 'רביעית'. הגמרא מתרצת כגירסת הרשב"ם: "אידי ואידי חד שיעורא, כדי מזיגת כוס יפה היינו רביעית".